

søge paa enhver mulig Maade at undgaa. Saaledes ser jeg paa den Sag, jeg tror derfor ikke, at det for et Land som Danmark vil være gavnligt og tjenligt at følge med i den stærke Bestyttelsesudvikling, som man opviser i andre Lande. — En anden Side af Sagen er denne, at Bestyttelsen, saaledes som den bliver iværksat, medfører en almindelig Fordyrelse af alle Produkter. Naar vi saaledes se hen til det foreliggende Lovforslag, kan man jo bevise dette ved et ganske enkelt Eksempel. Der er saaledes foreslaaet Told paa formalet Korn, og jeg gjorde i Gaar den Bemærkning, at jeg ikke fandt den høj i Forhold til, hvad man har vedtaget i den Retning i andre Lande. Men ikke desto mindre har den dog en ikke saa ringe Virkning overfor et af de mest nødvendige Fødemidler, nemlig Brødet. Naar man ser hen til, at en Told af den foreslaaede Størrelse vil bevirke en Fordyrelse af et Rugbrød med vistnok c. 4 Ore, er det en Fordyrelse af et Fødemiddel, som jeg mener man bør værge sig for at komme ind paa. Lægger man dertil dette, at den foreslaaede Told paa Brønde jo ogsaa vil være medvirkende til en Fordyrelse af Brødet, idet Bagerierne ere nogle af de største Konsumenter af Brønde, vil man heraf saa ud, at Bestyttelsen vil i ret væsentlig Grad fordyre et af de vigtigste Fødemidler, og jeg kan ikke se rettere, end at det er alt andet end i den store Befolknings Interesse. — Det ærede Medlem vilde endvidere gøre gældende, at Bestyttelsestolden satte Arbejdsgiverne i Stand til at betale deres Arbejdere bedre. Jeg vil i saa Henseende henvisse til, hvorledes Forholdene ere i et Fag, som allerede i Øjeblikket er stærkt beskyttet, og som efter det foreliggende Lovforslag vil blive yderligere beskyttet, nemlig Bæverindustrien. Trods den Bestyttelse, som finder Sted her, er det dog en Kendsgerning, at Bæverne ere nogle af de Folk, som ere usleest lønede. Man har altsaa ikke set den Virkning, som det ærede Medlem troede, der laa i Bestyttelsen, nemlig at den skulde staa bedre Forhold for Arbejderne. Derimod har man ganske vist set, at der er Fabrikker i Bæverindustrien, som ere overordentlig rige. Arbejderne ere ikke blevne bedre stillede; tværtimod, de ere i dette stærkt beskyttede Fag langt daarligere stillede end i de mange andre Fag, som enten slet ikke ere beskyttede eller kun i en mindre Grad. — Det ærede Medlem gjorde endvidere den Bemærkning til mine Udtalelser om Bestyttelsestolden paa Jodtøj, at Stomagerne her i Landet vistnok ikke vilde blive glade ved den. Jeg skal bemærke hertil, for ikke at

blive misforstaaet, at mine Udtalelser gjaldt den uretfærdige Fordeling af Tolden, som skulde finde Sted, idet jeg gjorde gældende, at naar det fine Arbejde er beskyttet med den samme Sats som det simple Arbejde, saa følger deraf, at det simple Arbejde kommer til at bære en forholdsvis langt haardere Told end det finere Arbejde, saa at den Vare, som den ubemidlede Befolkning skal købe, bliver i uforholdsmæssig Grad fordyret. Men for øvrigt tror jeg ikke, at Stomagerne her til Lands for Tiden stille sig i samme Grad som tidligere paa det Standpunkt, at de forlange deres Fag beskyttet eller vente sig den Virkning af en Bestyttelse, som de maaske tidligere have ventet. Det er mere og mere gaaet op for dette Fag saa vel som for mange andre Haandværkere, der tidligere troede, at de som Haandværker kunde staa sig en bedre Eksistens, naar der var en stærk Bestyttelse, end de have for Øjeblikket, at dette ikke vil blive Tilfældet, men at Resultatet snarere vil blive, at der vil opstaa Fabrikker i Faget. Og den mindre Haandværker stiller sig jo lige overfor Fabrikkerne lige saa sjenkelig som overfor Indførsel fra Udlandet. Stomagerne ere nu temmelig godt paa det rene med, at hvis man gaar videre i Bestyttelse, vil Resultatet blive, dels at de Fabrikker, som der allerede er i Skotøjsfaget, ville blive udvide, og dels, at der rimeligvis vil blive oprettet nye Fabrikker, og derved har man ikke gaaet Stomagerens Haandværk, men tværtimod blot ført dem Konkurrenterne nærmere ind paa Livet. Og hvorledes gaar det saa med Oprettelsen af disse Fabrikker; hvad er det for Folk, der oprette dem, og hvilke Arbejdere ville finde Beskæftigelse i dem? Jeg skal eksempelvis anføre, at der er flere Fabrikker i København, som have Fabrikker i Malmø, hvori de for en stor Del beskæftige danske Arbejdere. Det har næppe været de svenske Protectionisters Mening, da de vedtog deres Toldlov, at den skulde medføre denne Virkning, men ikke desto mindre finder dette Forhold Sted, og hvad der gøres herfra overfor et andet Land, vil kunne forventes at ske fra det andet Land overfor os. Det rimelige Resultat vil derfor blive, at de Fabrikker, som true det mindre Haandværk, blot ville rykke dette nærmere ind paa Livet ved at gaa over Grænsen og søge Produktionen her i Landet. Jeg tror overhovedet ikke, at Paastanden om, at den stærke Bestyttelse er til Gavn for det mindre Haandværk, holder Stik. Jeg lagde Mærke til en Udtalelse, som det ærede Medlem ligeledes kom med, den nemlig, at den danske Industri var